

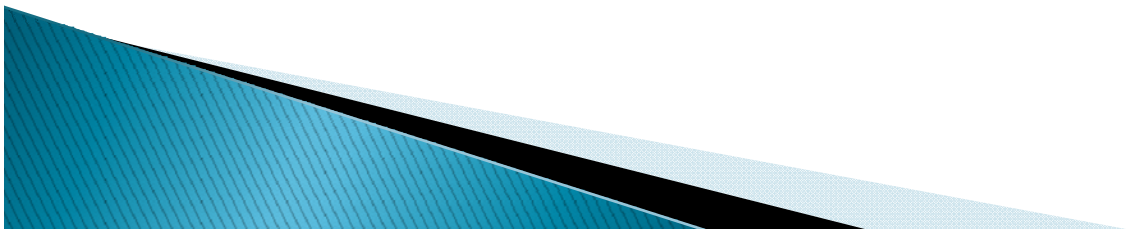

Thai Health coding Center

ดร. มะลิวัลย์ ยืนยงสุวรรณ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

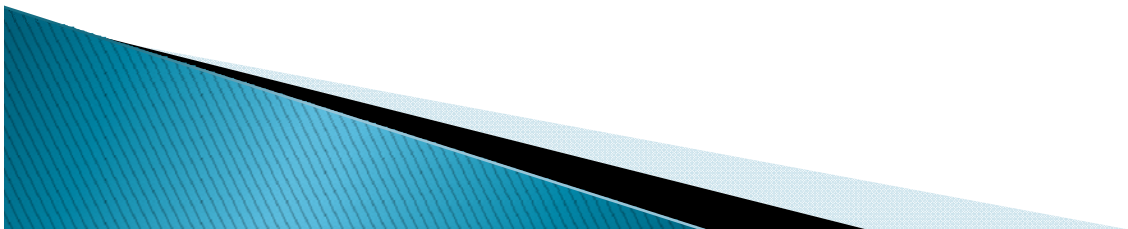
หัวข้อบรรยาย

- ▶ ระบบรหัสโรคและหัตถการ
- ▶ แนวทางการให้รหัสโรคและหัตถการ
- ▶ แนวทางการบันทึกข้อมูลการให้รหัส

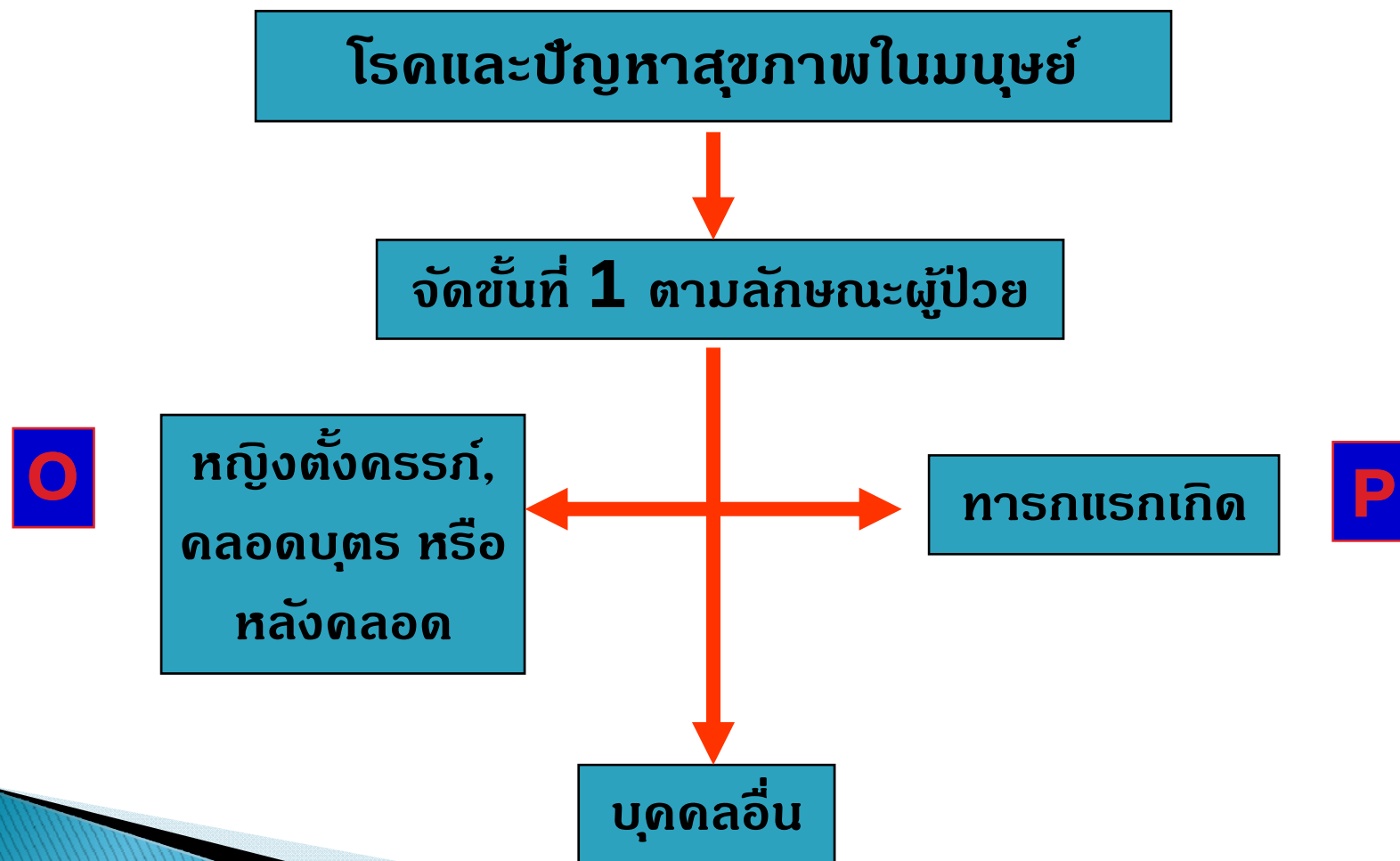

ระบบรหัสโรค&หัตถการ ที่ใช้ในประเทศไทย

- ▶ ICD-10
- ▶ ICD-9-CM
- ▶ ICD-10-TM
- ▶ ICD-10-TM for PCU
- ▶ ICD-10-TM : Thai Traditional
- ▶ รหัสกิจกรรมการให้บริการในชุมชน
- ▶ ICF

หลักการจัดรหัส ICD-10

หลักการจัดรหัส ICD-10

บุคคลอื่น

จัดชั้นที่ 2 ตามสาเหตุ

A, B

โรคติดเชื้อ

เนื้องอก-
มะเร็ง

C, D

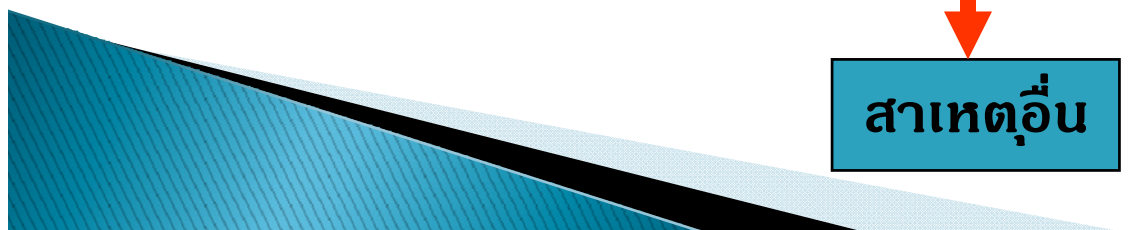
Q

พิการแต่กำเนิด

การบาดเจ็บ

S, T

สาเหตุอื่น

สาเหตุอื่น ๆ

จำแนกตามระบบอวัยวะ

D50-D89

โรคเลือด

หัวใจ, หลอดเลือด

I

E

ต่อมไร้ท่อ

ระบบหายใจ

J

F

โรคจิต

ระบบย่อยอาหาร

K

G

ระบบประสาท

ผิวหนัง

L

H00-H59

โรคตา

กล้ามเนื้อ, กระดูก

M

H60-H95

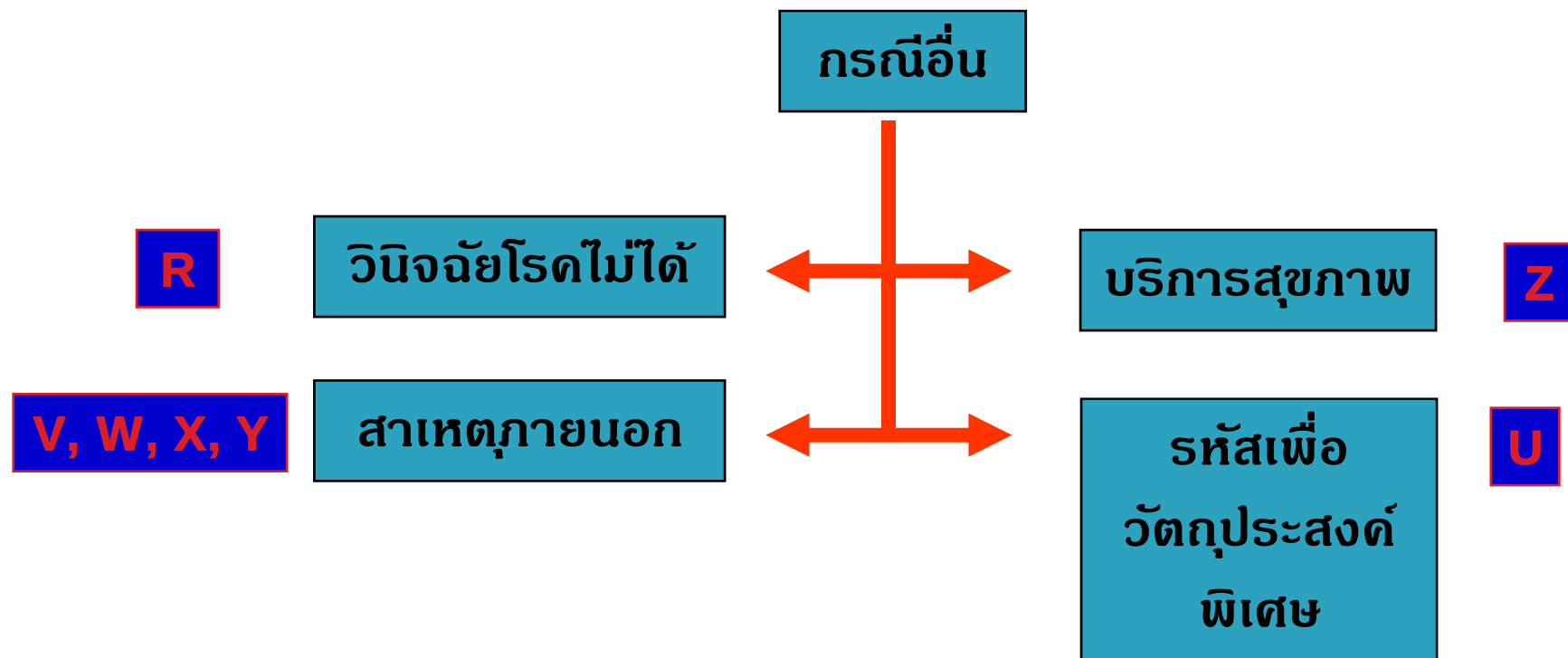
โรคหู

ปัสสาวะ, สืบพันธุ์

N

กรณีอื่น ๆ

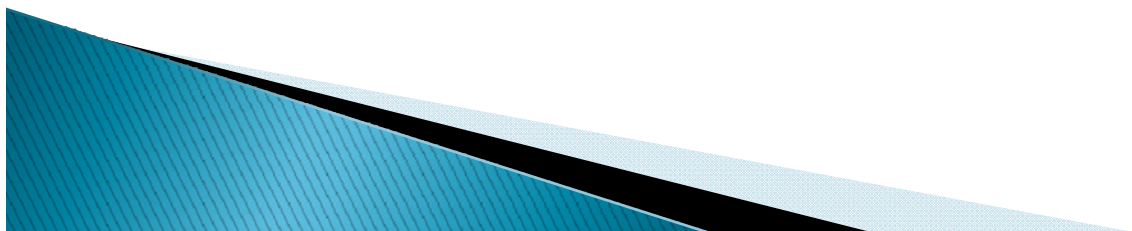
หลักการจัดรหัส ICD-10

โรคและปัญหาสุขภาพ				
จัดหมวดหมู่ตาม ลักษณะผู้ป่วย	จัดหมวดหมู่ตาม ลักษณะที่ทำให้เกิด โรค	จัดหมวดหมู่ตาม อวัยวะ หรือระบบที่เกิด โรค	รหัสสาเหตุภายนอก และการบริการ สุขภาพ	โรคอื่น ๆ ที่พบ ใหม่
รหัส O: ท้อง ตั้งครรภ์ รหัส P: ทารกแรก เกิด	รหัส A,B: โรคติดเชื้อ รหัส C,D: เนื้องอก, มะเร็ง รหัส Q : พิการแต่ กำเนิด รหัส S,T : การ บาดเจ็บ	รหัส D50-D89: โรค เลือด รหัส E: โรคต่อไธ่ท่อ รหัส F: โรคจิต, พฤติกรรม รหัส G: โรคระบบสมอง รหัส H00-H59: โรคตา รหัส H60-H95: โรคหู รหัส I: โรคหัวใจ, หลอด เลือด รหัส J: โรคระบบหายใจ ,ปอด รหัสK: ระบบย่อยอาหาร รหัส L: ผิวหนัง รหัส M: กล้ามเนื้อกระดูก รหัส N: ไต, ทางเดิน ปัสสาวะ	รหัส V, W, X, Y: สาเหตุการบาดเจ็บ รหัส Z: การบริการ สุขภาพ	รหัส U: รหัสเพื่อ วัตถุประสงค์ เฉพาะ *U50-U77 :รหัส แผนไทย
วินิจฉัยโรคไม่ได้ทราบแต่อาการใช้ รหัส R				

แนวคิด ICD-10-TM

- ▶ ไม่ลบรหัสเดิมของ **WHO**
- ▶ หากรหัสเดิมเหมาะสมอยู่แล้ว อาจเพิ่มตัวอย่างโรค
- ▶ หากรหัสเดิมไม่ละเอียดพอ อาจเพิ่มคำอธิบาย หรือเพิ่มรหัสในหลักที่ **5**
- ▶ กำหนดรหัสใหม่ในกรณีที่รหัสของ **WHO** ไม่มี

ICD-10-TM

บัญชีจำแนกโรค
ระหว่างประเทศ
ฉบับประเทศไทย

อังกฤษ - ไทย

เล่มที่ 1

ตารางการจัดกลุ่มโรค

ฉบับปี 2012
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

ICD-10-TM

INTERNATIONAL
STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND
RELATED HEALTH PROBLEMS

TENTH REVISION THAI MODIFICATION

Volume 2

ALPHABETIC
INDEX OF DISEASES

2012 edition
Ministry of Public Health
Bureau of Policy and Strategy
Office of the Permanent Secretary, Thailand

ICD-10-TM

International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems

Tenth Revision Thai Modification

Volume 5 Standard Coding Guidelines

2011 Edition

Ministry of Public Health

Bureau of Policy and Strategy

Office of the Permanent Secretary, Thailand

Arthropod-borne viral fevers and viral haemorrhagic fevers (A90-A99)

A90 Dengue fever [classical dengue]

Excludes: dengue haemorrhagic fever (A91)

A91 Dengue haemorrhagic fever

- # A91.0 Dengue haemorrhagic fever with shock
- # A91.1 Dengue haemorrhagic fever without shock
- # A91.9 Dengue haemorrhagic fever, unspecified

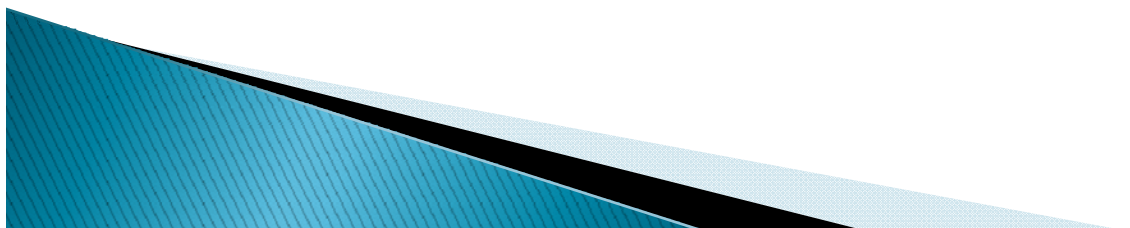
ไข้จากไวรัสที่มีแมลงเป็นพาหะและ ไข้เลือดออกที่เกิดจากไวรัส (A90-A99)

A90 ไข้เด็งกี [เด็งกีแบบคลาสสิก]

ไม่รวม: ไข้เลือดออกเด็งกี (A91)

A91 ไข้เลือดออกเด็งกี

- # A91.0 ไข้เลือดออกเด็งกีที่มีภาวะช็อก
- # A91.1 ไข้เลือดออกเด็งกีที่ไม่มีภาวะช็อก
- # A91.9 ไข้เลือดออกเด็งกี ไม่ระบุรายละเอียด

ICD-10-TM for PCU

บัญชีจำแนกโรค
ระหว่างประเทศ
ฉบับประเทศไทย

อังกฤษ - ไทย

เล่มที่ 1
ตารางการจัดกลุ่มโรค
และดัชนีรหัสโรค

ฉบับปี 2012
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

ICD-10-TM for PCU

บัญชีจำแนกโรค
ระหว่างประเทศ
ฉบับประเทศไทย

อังกฤษ - ไทย

เล่มที่ 2
ตารางการจัดกลุ่มหัตถการ
และดัชนีรหัสหัตถการ

ฉบับปี 2012
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

ICD - 10 - TM for PCU

Guidelines for Service Data Input, Diagnosis and Coding of ICD - 10 - TM for PCU

เล่มที่ 3

แนวทางการบันทึกข้อมูลบริการ
คำวินิจฉัยโรคและการให้รหัส ICD-10-TM
สำหรับสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิ

ฉบับปี 2012
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

ICD - 10 - TM for PCU

บัญชีจำแนกกิจกรรม การให้บริการปฐมภูมิในชุมชน ฉบับประเทศไทย

เล่มที่ 4

ตารางการจัดกลุ่มกิจกรรมการให้บริการ
ปฐมภูมิในชุมชนและครอบครัว

ฉบับปี 2012
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

การเตรียมข้อมูลก่อนให้รหัส

1. ข้อมูลผู้ป่วย : อายุ เพศ การตั้งครรภ์
หรือ สิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6
สัปดาห์
2. ลักษณะการบริการผู้ป่วย
3. การวินิจฉัยโรคหรืออาการ
4. โรคประจำตัวของผู้ป่วย

ขั้นตอนการให้รหัส

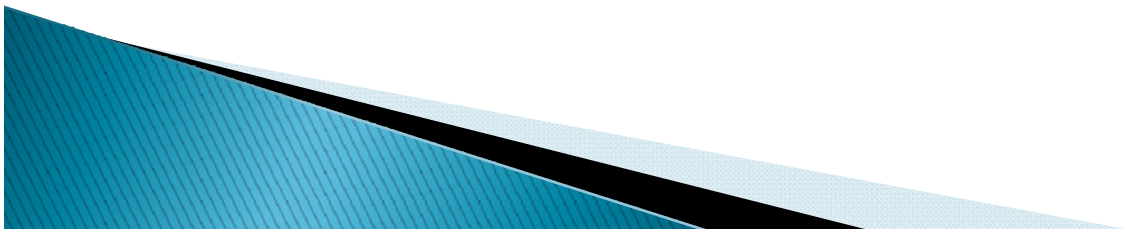
- ▶ สรุปการวินิจฉัย (**discharge summary**) คืออะไร สอดคล้องกับข้อมูลในเวชระเบียนหรือไม่
- ▶ ถ้าแพทย์เขียนอักษรย่อ ให้เปลี่ยนเป็นคำเต็ม
- ▶ เลือกคำหลักจากชื่อโรค
- ▶ ค้นหารหัสใน **volume 3 (alphabetical index)**
- ▶ ตรวจสอบรหัสที่ค้นได้อีกครั้งใน **volume 1**
 - *explanation*
 - *inclusions*
 - *exclusions*
- ▶ เลือกรหัสที่เหมาะสม

หลักเกณฑ์ในการให้รหัส

- ▶ **Coder ให้รหัสจากคำวินิจฉัยที่แพทย์เขียนเท่านั้น**
- ▶ **Coder ต้องเลือกให้รหัสการวินิจฉัยที่ละเอียดที่สุด**
- ▶ **ถ้าแพทย์สรุปการวินิจฉัยไม่ละเอียด Coder สามารถใช้ข้อมูลบางอย่างของผู้ป่วย เช่น เพศ อายุ หรือข้อมูลที่แพทย์บันทึกไว้ที่อื่น เช่น ใน admission note, progress note, operative note รวมทั้งผลการตรวจทางรังสีและทางพยาธิวิทยาที่มีแพทย์ลงนามกำกับ มาใช้ในการให้รหัสที่ละเอียดได้**
- ▶ **ถ้าสงสัยเกี่ยวกับการวินิจฉัย ให้ปรึกษาแพทย์ก่อนให้รหัส**
- ▶ **ห้าม coder แก้หรือเปลี่ยนคำวินิจฉัยของแพทย์โดยผลการ**
- ▶ **ห้าม coder วินิจฉัยโรคเองจากผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ**

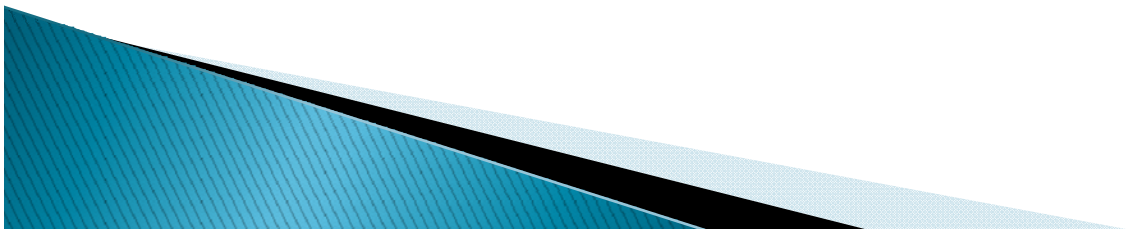
มาตรฐานการบันทึกข้อมูลของผู้มารับบริการส่งเสริมสุขภาพ

- ▶ บันทึกการบริการหลัก เช่น ให้อาหาร ให้ยาคุมกำเนิด ตรวจวัดความดันโลหิต เป็นต้น
- ▶ ระบุรายละเอียดของการบริการหลัก เช่น ให้อาหารป้องกันโรคอะไร รับประทานอะไร ให้ยาคุมกำเนิดอะไร
- ▶ ระบุเหตุผลที่ให้บริการหลัก เช่น ให้อาหารตามกำหนด ให้อาหารเพิ่มพิเศษตามโครงการรณรงค์ ให้ยาตามที่ผู้รับบริการร้องขอ ตรวจคัดกรองในโครงการต่าง ๆ

มาตรฐานการให้รหัส ICD-10-TM ของผู้มารับบริการ ส่งเสริมสุขภาพ

- ▶ ให้รหัสบริการหลักเป็นรหัสวินิจฉัยหลัก โดยไม่ต้องให้รหัสบริการอื่น ๆ ที่ต้องให้กับผู้มารับบริการนั้นอยู่แล้ว เช่น ให้รหัสวัคซีน OPV + DTP เพียงเท่านั้น ไม่ต้องให้รหัสการให้ยาลดไข้
- ▶ ให้รหัสโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรังผู้มารับบริการเป็นรหัสโรคอื่น ๆ
- ▶ ไม่ต้องให้รหัสการแนะนำต่าง ๆ

ตัวอย่าง : หญิงตั้งครรภ์ 32 สัปดาห์ มาขอฝาก ครรภ์บุตรคนที่ 2 ตรวจไม่พบความผิดปกติ

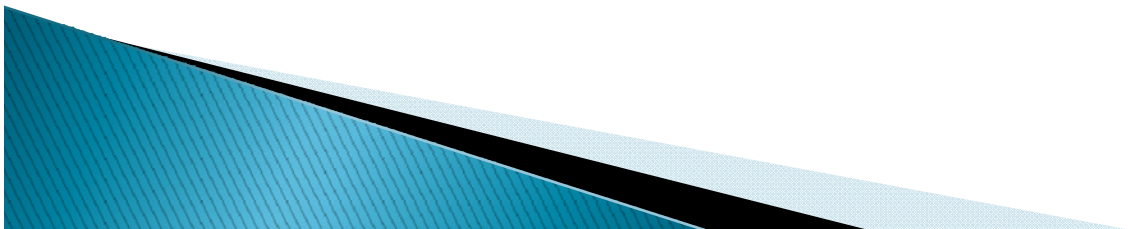
▶ การบันทึกข้อมูล

ดูแลการตั้งครรภ์บุตรคนที่ 2 อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ตรวจไม่พบความผิดปกติ ให้
คำแนะนำ

▶ การให้รหัส

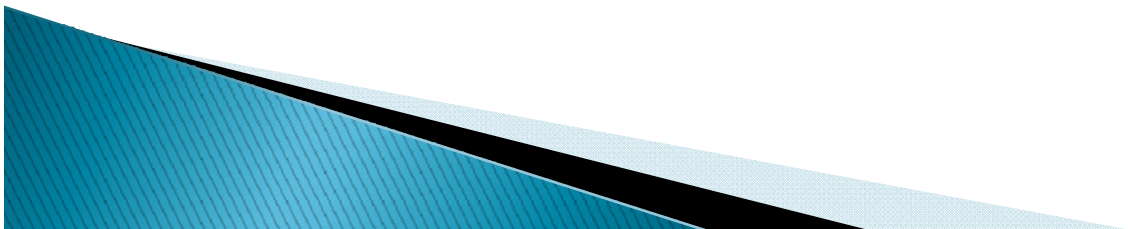
ให้รหัส Z34.8 Supervision of other normal pregnancy

- ▶ **ไม่ต้องให้รหัส** การตรวจวัดความดันโลหิต การตรวจครรภ์ การให้คำแนะนำ
- ▶ **รวมการให้รหัสในรายนี้** มีรหัสเดียว คือ Z34.8

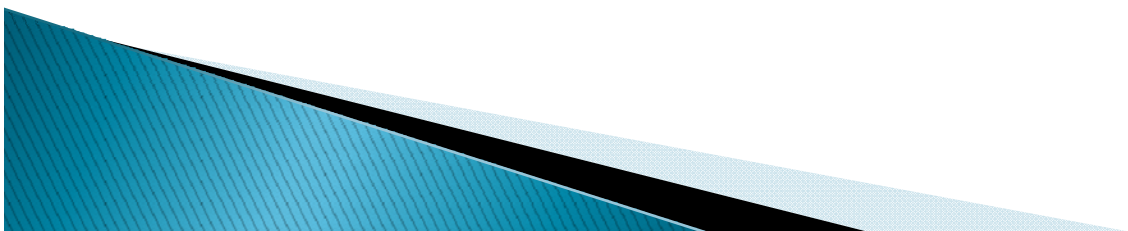
มาตรฐานการบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการบำบัดรักษา ความเจ็บป่วย

- ▶ บันทึกอาการสำคัญและระยะเวลาที่เกิดอาการนั้น เช่น เป็นไข้ 1 วัน ปวดท้อง 2 ชั่วโมง เป็นแผลที่น่องข้างขวา 30 นาที เป็นต้น
- ▶ หากเป็นผู้ป่วยที่บาดเจ็บ ให้ระบุประวัติการได้รับบาดเจ็บโดยละเอียด โดยเขียนต่อจากการบันทึกอาการสำคัญ เช่น เป็นแผลที่น่องข้างขวา 30 นาที ถูกสุนัขที่บ้านญาติกัดขณะไปร่วมงานบวช
- ▶ หากผู้ป่วยมีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรัง ให้บันทึกโรคเหล่านั้นจนครบทุกโรค

มาตรฐานการบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการบำบัดรักษา ความเจ็บป่วย

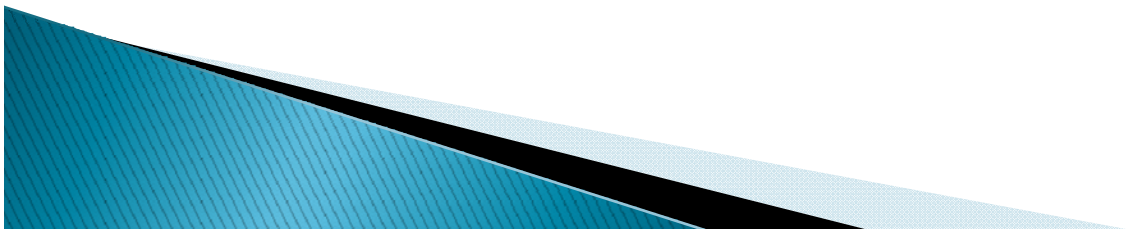
- ▶ บันทึกผลการตรวจร่างกายทั้งหมดที่ได้ตรวจไว้
- ▶ ต้องบันทึกคำวินิจฉัยโรคสำหรับอาการสำคัญที่มาครั้งนี้เสมอ ยกเว้นกรณีรักษาโรคตามอาการโดยวินิจฉัยโรคไม่ได้ ให้บันทึกอาการ
- ▶ การบันทึกโรคต้องระบุชนิดโรค และตำแหน่งที่เกิดโรคให้ละเอียดด้วย เช่น ฝที่น่องข้างซ้าย เบาหวานชนิดที่ 2 เป็นต้น
- ▶ บันทึกหัตถการเพื่อการบำบัดรักษาโรคทั้งหมดที่เกิดขึ้น
- ▶ บันทึกชื่อยา จำนวนยา และวิธีการใช้ยาทั้งหมดที่ผู้ป่วยได้รับ

ตัวอย่าง กรณีการบันทึกข้อมูลและการให้รหัส ผู้รับบริการบำบัดรักษาความเจ็บป่วย

ตัวอย่างที่ 1

- ▶ เด็กชาย อายุ 6 ปี เป็นไข้ น้ำมูกไหล มา 1 วัน
ตรวจพบมีไข้ 38°C ไม่หอบ มีน้ำมูกใส คอไม่แดง
วินิจฉัยว่าเป็นหวัด ให้ยา Paracetamol syrup และ
Chlorpheniramine syrup แนะนำให้มารดาเช็ดตัว
ลดไข้

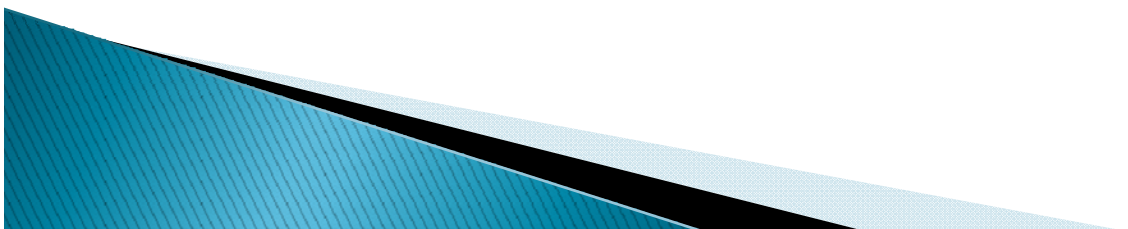
▶ การบันทึกข้อมูล

- อาการสำคัญ เป็นไข้ น้ำมูกไหล 1 วัน
- ตรวจร่างกาย ใช้ 38°C ไม่หอบ มีน้ำมูกใส คอไม่แดง
- วินิจฉัยโรค Common cold (หวัด)
- ยาที่ให้ Paracetamol syrup 125 mg/5ml 1 ชวด

รับประทานครั้งละ ครึ่งช้อนชาเมื่อมีไข้ ทุก 4-6 ชั่วโมง

Chorpheniramine syrup 2 mg/5ml 1 ชวด

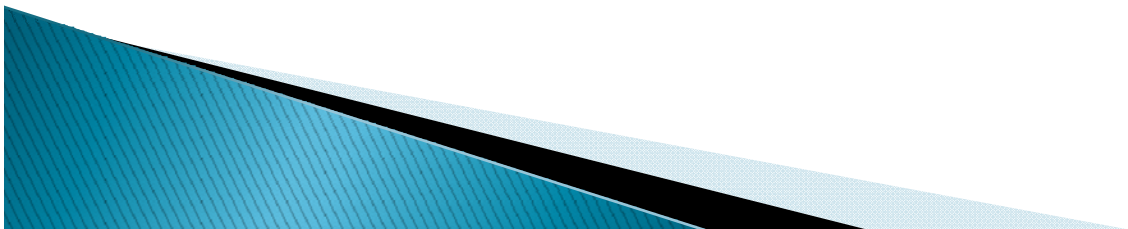
รับประทานครั้งละ ครึ่งช้อนชา เข้า เย็น หลังอาหาร

▶ การให้รหัส

- ให้รหัส J00 Common cold เป็นรหัสโรคหลัก
- ไม่ต้องให้รหัส การตรวจร่างกาย การให้คำแนะนำ
- รวมการให้รหัสในรายนี้ มีรหัส ICD รหัสเดียว คือ J00

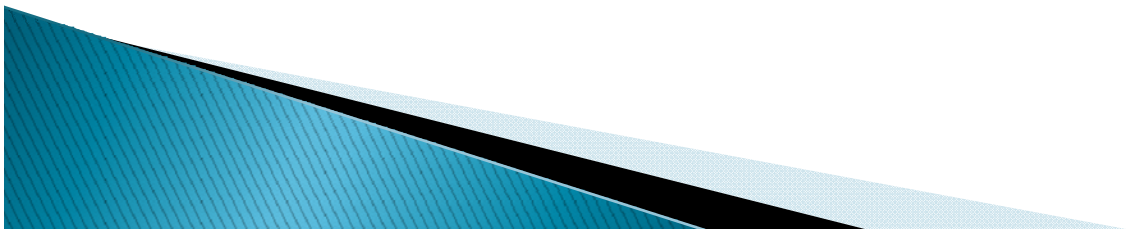
และให้รหัสยาตามแนวทางการให้รหัสยา

ตัวอย่าง 2 : หญิงอายุ 55 ปี มีโรคประจำตัวเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 เพิ่งมีไข้ 2 ชั่วโมง ตรวจพบมีไข้ 39°C ยังไม่พบอาการอื่นๆ ขอยาแก้ไข้

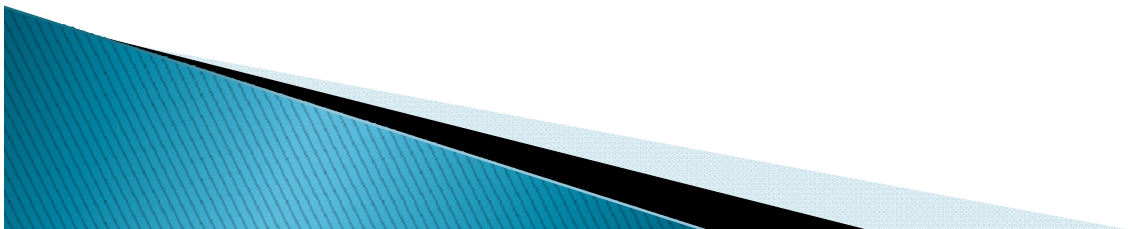
► **การบันทึกข้อมูล**

- อาการสำคัญ เป็นไข้ 2 ชั่วโมง
 - โรคประจำตัว เบาหวานชนิดที่ 2
 - ตรวจร่างกาย ไข้ 39°C ไม่มีน้ำมูก คอไม่แดง
 - วินิจฉัยโรค รักษาอาการไข้ ไม่ได้วินิจฉัยโรค
 - ยาที่ให้ Paracetamol 500mg 10 เม็ด
- รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด เมื่อมีไข้ ทุก 4-6 ชั่วโมง

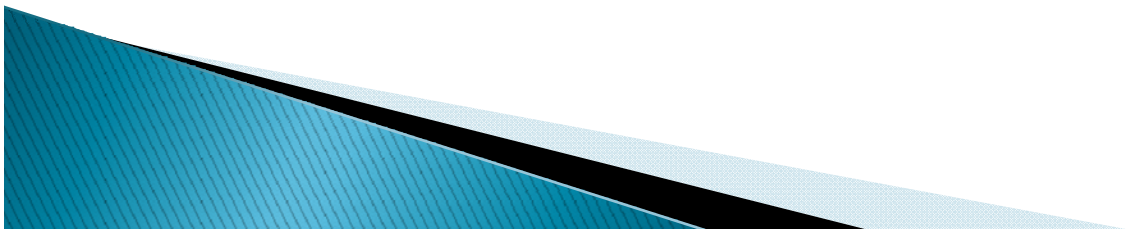
▶ การให้รหัส

- ให้รหัส R50.9 Fever เป็นรหัสโรคหลัก
- ให้รหัส E11.9 Diabetes mellitus type 2 เป็นรหัสโรคอื่น ๆ
- ไม่ต้องให้รหัส การตรวจวัดอุณหภูมิ การให้คำแนะนำ
- รวมการให้รหัสในรายนี้ มีสองรหัส คือ R50.9 และ E11.9 และให้รหัสยาตามแนวทางการให้รหัสยา

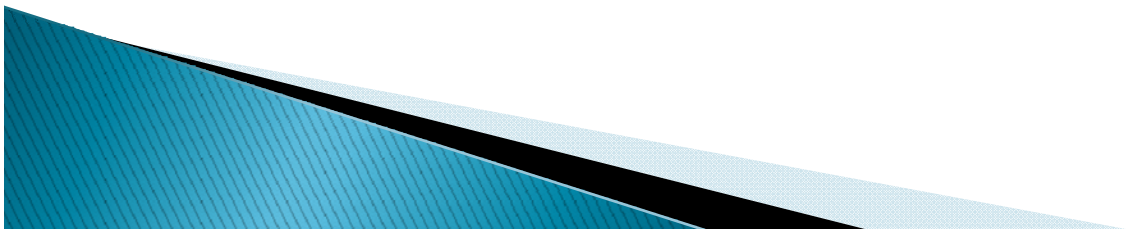
มาตรฐานการบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการติดตามหลังการรักษา ผู้ป่วยนัดตรวจโรคเรื้อรัง

- ▶ บันทึกบริการติดตามหลังการรักษาเป็นหลัก เช่น ตรวจหลังการเย็บแผล 7 วัน ตรวจหลังการรักษา 10 วัน ทำแผลครั้งที่ 1 หลังเย็บแผล 2 วัน เป็นต้น
- ▶ หากผู้ป่วยมีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรัง ให้บันทึกโรคเหล่านั้นจนครบทุกโรค
- ▶ บันทึกผลการตรวจร่างกายทั้งหมดที่ได้ตรวจไว้

มาตรฐานการบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการติดตามหลังการรักษา ผู้ป่วยนัดตรวจโรคเรื้อรัง

- ▶ ประเมินผลการตรวจติดตามหลังการรักษา ว่า หายจากโรคแล้ว หรือ ดีขึ้น หรือ อาการเท่าเดิม
- ▶ บันทึกเหตุการณ์เพื่อการบำบัดรักษาโรคทั้งหมดที่เกิดขึ้น
- ▶ บันทึกชื่อยา จำนวนยา และวิธีการใช้ยาทั้งหมดที่ผู้ป่วยได้รับ

ตัวอย่าง 1 : หญิงอายุ 25 ปี เพิ่งออกจากโรงพยาบาลหลังการรักษาโรคกรวยไตอักเสบ แพทย์สั่งให้มาฉีดยารักษาโรคกรวยไตอักเสบที่รพ.สต.

► **การบันทึกข้อมูล**

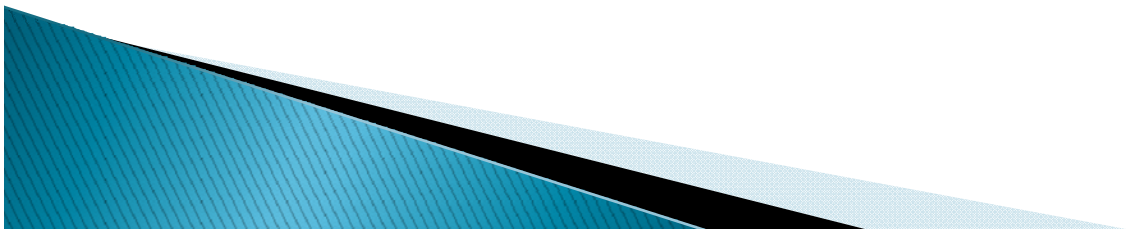
อาการสำคัญ ฉีดยารักษาโรคกรวยไตอักเสบตามแพทย์สั่ง

โรคประจำตัว -

ตรวจร่างกาย ไม่มีไข้ ยังมีเจ็บที่เอวด้านขวา

วินิจฉัยโรค Acute Pyelonephritis อาการดีขึ้น

ยาที่ให้ Gentamycin 80 mg injection

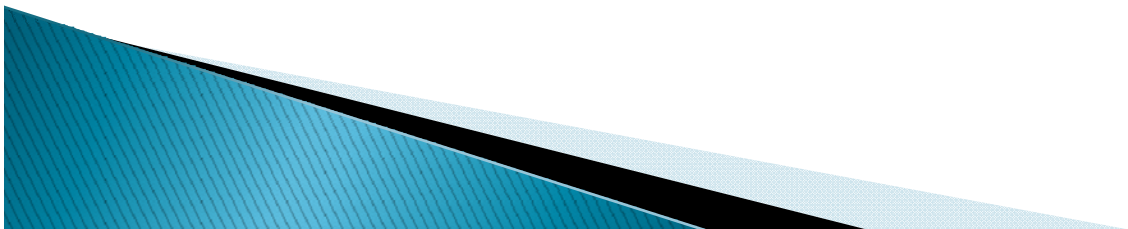
▶ การให้รหัส

ให้รหัส N10 Acute Pyelonephritis เป็นรหัสโรคหลัก

ไม่ต้องให้รหัส การตรวจวัดอุณหภูมิ การให้คำแนะนำ

รวมการให้รหัสในรายนี้ มีรหัสเดียว คือ N10

และให้รหัสยาตามแนวทางการให้รหัสยา

ตัวอย่าง 2 : ชาย อายุ 25 ปี ตรวจติดตามหลังผ่าตัดที่แขน 10 วัน วันนี้หายดีแล้ว ไม่ได้ทำแผลหรือรักษาอย่างใดอีก

► **การบันทึกข้อมูล**

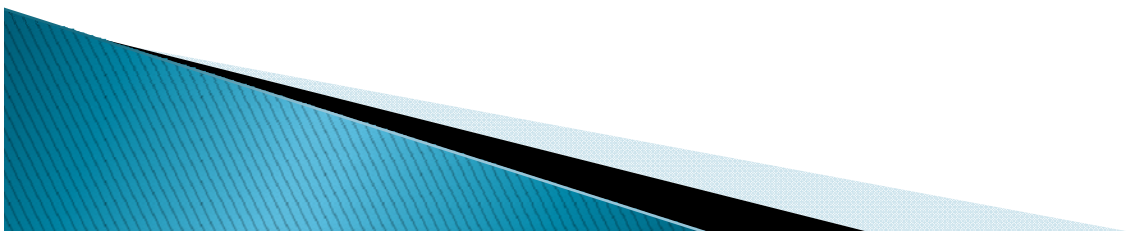
อาการสำคัญ ตรวจหลังผ่าตัดที่แขน 10 วัน

โรคประจำตัว -

ตรวจร่างกาย แผลหายดีแล้ว

วินิจฉัยโรค หายขาดจากโรคแล้ว

ยาที่ให้ -

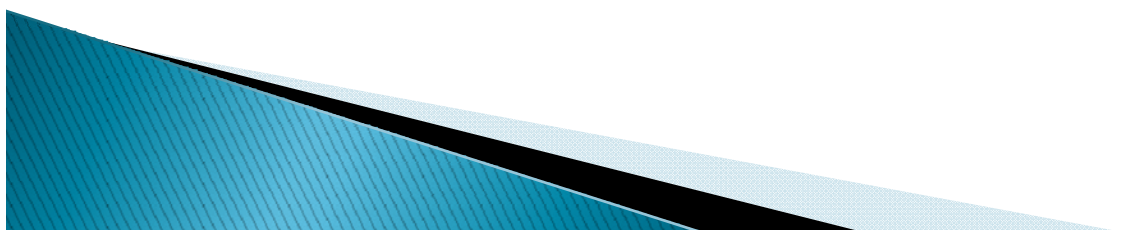

► การให้รหัส

ให้รหัส Z09.0 Follow-up examination after surgery เป็นรหัสโรคหลัก

ไม่ต้องให้รหัส การตรวจร่างกาย การให้คำแนะนำ

รวมการให้รหัสในรายนี้ มีรหัสเดียว คือ Z09.0

www.thcc.or.th

02-5901492

ศูนย์บริการตอบปัญหา
การให้รหัสโรคและหัตถการ

